

CO JSME TO JEN ZA PTĂ•KY?

ĀŒtvtek, 07 bĂ™ezna 2024

Ā~e Ā• bude o opeĂ™encĂ•ch a tak trochu takĂ© nĂjs, o lidech. ObĂ•as se mi dostane do ruky Ā•asopis PtaĂ•Ă- svĂ•t, jedinĂ© periodikum v ĀŒER zamĂ•Ă™enĂ© vĂ½hradnĂ› na popularizaci domĂjcĂ- i svĂ•tovĂ© ornitologie a ochrany ptĂjkĂ-. ĀŒasopis kaĂ¾dĂ© Ā•tvrtletĂ- a prvnĂ- Ā•Ă-slo roku je vĂ¾dy vĂ•novĂjno druhu, kterĂ½ byl zvolen PTĂ•KEM ROKU. V roce 2021 to byl lesnĂ-, kterĂ© znĂj snad kaĂ¾dĂ½, rok 2022 zvonek zelenĂ½, o kterĂ©m si neznalĂ½ Ā•lovĂ>k nejspĂ-Ăj myslĂ-, Ā¾e to je c vybarvenĂ½ vrabec. Roku 2023 to byl polĂjk velkĂ½, kterĂ½ u nĂjs stĂjle patĂ™Ă- mezi lovnĂ© druhy, pĂ™estoĂ¾e je celos ohroĂ¾enĂ½. Je to vlastnĂ› potĂjpivĂj kachna.

V

HoleĂjovicĂ•ch jsem bydlela u Vltavy, na druhĂ©m bĂ™ehu kousek po proudu je ZOO. VodnĂ-ch ptĂjkĂ- se tam dalo vidĂ•t hodnĂ›, mimo divokĂ½ch kachen, nĂ›kdy nakĂ™Ă-Ă¾enĂ½ch s bĂ-lĂ½mi kachnami domĂjcĂ-mi, takĂ© tam byli polĂjci, nĂ›kdy i mandarinskĂj kachna, nebo hohol bĂ•ohlavĂ½, tedy ptĂjci, kteĂ™Ă- ze ZOO ulĂ-tli.

PĂ™i

nĂ-zkĂ©m stavu Vltavy se do hlinitĂ½ch vysokĂ½ch bĂ™ehĂ- obĂ•as usĂ-dil popletonĂ½ ledĂ•ĂjĂ•ek, nebo jeho brĂjcha s kabĂjtka naruby, mandelĂ-k. SamozĂ™ejmĂ› tu uvidĂ-te labutĂ›, uslyĂjĂ-te krkavĂ© volĂjnĂ- volavek a pĂ™ed cca 20 lety se na levĂ½ bĂ™eh pod Ā•istiĂ•ku s velkou slĂjvou nastĂ›ovali dokonce kormorĂjni. K velkĂ© smĂ-le rybĂjĂ™Ă- jich na ĀjpiĂ•ce ostrova vznikla docela sluĂjnĂj kolonie, v dobĂ›, kdy byli chrĂjnĂni. Kdo nĂ›kdy vidĂ•l kormorĂjny lovit, tak vĂ- proĂ•. ĀŒasto lovĂ- ve velkĂ©m - vytvoĂ™Ă- Ā™adu po ĀjĂ-Ă™ce Ā™eky, vĂtnou jak Ājipky pod vodu, klidnĂ› aĂ¾ do hloubky devĂ-ti metrĂ- a vydrĂ¾Ă-tam i dvĂ› minuty. Za tu dobu vysbĂ-rajĂ- vĂjechny ryby, co se jim pĂ™ipletou do cesty, jsou Ā°spĂ•ĂjnĂ>jĂjĂ- neĂ¾rybĂjĂ™skĂj sĂ-Ă¥.

V

IetoĂjnĂ-m roce na ptaĂ•Ă- trĂ-n usedl

rehek domĂjcĂ-,

kteřĂ©mu
se takĂ© Ā™Ă-kĂj kominĂ-Ă•ek, nebo Ā•ermĂjĂ•ek.

To

proto, Ā¾e sameĂ•ek mĂj Ā•ernou hlavu, jinak je popelavĂ½, pĂjr pĂ-rek na kĂ™Ă-dlech mĂj bĂ-lĂ½ch a pĂ©ra na ocĂjsku rezavĂj. SamiĂ•ka tak parĂjdivĂj nenĂ-, tu si takĂ© snadno spleteste s vrabcem. TeĂ• na jaĂ™e rehka uslyĂjĂ-te vĂjude, oni totiĂ¾ umĂ- krĂjsnĂ› zpĂ-vat.

J E N Ā½ E ... ProtoĂ¾e

nĂjm nestaĂ•Ă- vyhlaĂjovat ptĂjka roku, poslednĂ- dobo se rozvinula debata, Ā¾e bychom mĂli mĂ-t i nĂjrodnĂ-ho ptĂjka. MoravskoslezskĂj orlice je nedostateĂ•nĂj, stejnĂ› tak Ā•eskĂ½ lev, kterĂ½ pĂ™ece nenĂ- ptĂjk. A Ā¾e vĂjechny vĂ½znamnĂ© stĂjty pĂ™ece svĂ©ho opeĂ™ence majĂ-...

Francie galskĂ©ho kohouta,

Ā vĂ©dsko kosa,

Rakousko vlaĂjtovku,

BritĂjně mĂj Ā•ervenku,

MaĂ•arsko raroha,

AustrĂjlie emu,

Belgie slepici,

Rumunsko pelikÃjna,

SpojenÃ© stÃjty majÃ- supa
(nebo ne?),

Litva bÃ-IÃ©ho Ä•Ãjpa

Atd. atd.

A tak vznikla iniciativa na sociÃlnÃ-ch sÃ-tÃ-ch,
hledÃjnÃ- nÃjrodnÃ-ho ptÃjka.

JenÃ¾e, babo raÄ•, kterÃ½ ptÃjk
by to mÃ›l bÃ½t?

Co tÃ™eba straka zlodÄ›jka,

sojka bonzaÄ•ka,

ustraÅjenÃj koroptev,

skÃ™ivÃjnek, kterÃ½ si musÃ-
vrznout i kdyby mÃ›l zmrznout,

konipÃjsek tÃ™asoÅ™itka, nebo
kachna se zelÃ-m?

Za mÃ› to je jednoznaÄ•nÃ-
kavka, ta se ale vÃbec nedostala do vÃ½bÄ›ru.

Kavka

patÃ™Ã- do party ke krkavcovitÃ½m, stejnÃ›, jako krkavec, havran a vrÃjna. Kavka je z nich nejmenÃjÃ- a jedinÃj z nich mÃj svÃtlÃ© oÄ•i. VlastnÃ› k nim patÃ™Ã- takÃ© sojka, straka a oÅ™eÅjnÃ-k. Jsou to nejvÃtÅjÃ- a nejchytÃ™ejÅjÃ- pÄ›vci, dajÃ- se ochoÄ•it, umÃ- napodobovat rÃ-znÃ© zvuky i lidskÃj slova a lesklÃ© vÃci rÃjdi kradou vÅjichni, nejenom straka. Krkavce spÃ-Åj uslyÅjÃ-te, neÅ¾ uvidÃ-te, havranÃ- bÃ½valo v Praze vÅ¾dy dost a nenÃ- to tak dlouho, kdy se objevily i vrÃjny. A ne, pÃ™ÃjtelÃ©, havran bez kaÅ¥at nenÃ- druÅ¾ka havrana, ale vrÃjna Åjedivka. ObÄ•as u hejna havranÃ- uvidÃ-te i nÃ-jakou tu kavku.

Na

Vinohradech jsme mÃ›li kuchyÅskÃj okna do vnitrobloku, kde byly zahrady. Za socÃ-ku byly vÅjechny veÅ™ejnÃ› pÅ™Ã-stupnÃ©, bylo tam pÃjr laviÄ•ek a pÃ-skoviÅjtÃ>.

Na laviÄ•ce tam sedÃjval pÃjn,
z mÃ©ho dÄ›tskÃ©ho pohledu dÄ›dek, kterÃ½ mÃ›l ochoÄ•enou kavku. Jmenovala se NÃjna a umÃ›la mluvit. Tedy mluvit, kdyÅ¾ se doÅ¾adovala pamlsku, tak na nÃj vykÅ™ikovala:
â€žNÃjnÃjnÃj, KÃjja dÃj!â€œ

KdyÅ¾ KÃjja nebyl dost
rychlej, tak ho Ä•obla do ucha.

Asi to bylo jeÅjtÃ› mlÃjdÃ›,
NÃjna totiÅ¾ ani neumÃ›la poÅ™ÃjdnÃ› IÃ-tat, poskakovala za nÃ-m pÄ›Åjky; dokÃ;jala vyskoÄ•it ze zemÃ› aÅ¾ na laviÄ•ku a pÃjnovi na rameno. Nakonec mu stejnÃ› ufrnkla a jejÃ-mu pÃjnovi po nÃ- zÅ-stalo jenom podÄ›lanÃ© rameno.

PÅ™ed Å¾vancem dala pÅ™ednost
svobodÃ›.

MÃ¡te takÃ© svÃ©ho oblÃ¡benÃ©ho ptÃ¡ka?

Tedy Å¾ivÃ©ho, nemyslÃ·m jen na talÃ¢-Å™íâ€!

Ahoj, zdravÃ·m vÅ¡echny,

deeres